

Всеобхватното икономическо и търговско споразумение между ЕС и Канада (ВИТС)

Предоставяне на големи възможности за българите

ВИТС ще бъде от полза за хората в България, като предоставя следните предимства:

Премахване на **митата** за износителите и вносителите от България

Създаване на нови възможности за българските **земеделски** стопани и производители

Отваряне на канадския пазар на **услуги** за българските предприятия

Предоставяне на възможност на българските предприятия да участват в по-голям брой процедури за възлагане на **обществени поръчки** в Канада

Защита на българската **научноизследователска дейност и творчество**

По-лесно започване на работа в Канада за българските **специалисти**

Насърчаване на **инвестициите** между България и Канада

Подпомагане на българските **малки предприятия** да увеличат износа си за Канада

Икономиката на България е отворена за търговия

Почти всяко пето работно място в България (общо над 563 000) зависи от износа извън Европа

Между България и Канада вече съществуват тесни връзки в областта на търговията и инвестициите

11^{-то} място

Що се отнася до услугите, Канада е на 11^{-то} място сред най-големите търговски партньори на България извън ЕС

35 млн. евро

Стойността на излишъка на България при търговията със стоки и услуги с Канада

82 млн. евро

Стойността на българския износ за Канада

47 млн. евро

Стойността на българския внос от Канада

Премахване на митата върху българския износ на стоки

Български износ на стоки за Канада: 50 млн. евро (2015 г.)

ВИТС ще позволи постигането на големи **икономии от мита** чрез премахване на митата върху 99 % от всички тарифни линии, като 98 % от тях ще бъдат премахнати в момента на влизане в сила на споразумението.

България ще се **възползва от премахването на митата върху практически целия си износ**, и по-специално върху следните стоки:

- **Машини и електрическо оборудване**

Български износ за Канада: 11,4 млн. евро (2015 г.)

Средните мита, налагани на машините и електрическото оборудване, са ниски, но спрямо някои продукти се прилагат високи мита, достигащи до 9 %.

Освен икономии от митата ВИТС ще даде възможност на българските дружества да избегнат разходите за двойно изпитване благодарение на разпоредбите за **признаване на сертификатите за оценяване на съответствието** в следните сектори:

- машиностроене
- електрически изделия
- електронно оборудване

Тези сектори също ще се възползват от разпоредбите на ВИТС относно обществените поръчки и движението на

специалисти (*вж. по-долу*).

- **Оптични уреди и медицински инструменти**

Български износ за Канада: 2,9 млн. евро (2015 г.)

Канадските мита достигат до 8,5 %.

- **Химични продукти**

Български износ за Канада: 2 млн. евро (2015 г.)

Митата като цяло са ниски, но някои от тях достигат до 6,5 %.

- **Фармацевтични продукти**

Български износ за Канада: 1,9 млн. евро (2015 г.)

Фармацевтичната промишленост заплаща много ниски мита, но тя ще се възползва най-вече от разпоредбите на ВИТС относно интелектуалната собственост (*вж. по-долу*).

Протоколът относно взаимното признаване на **добрите производствени практики** (ДПП) ще улесни търговията в този сектор, като предвижда възможност органите на една от страните по споразумението да приемат сертификати за съответствие с ДПП, издадени от другата страна.

Създаване на нови възможности за българските земеделски стопани и производители

ВИТС също така предлага **големи възможности за българските земеделски стопани и хранително-вкусовата промишленост**. Канада се съгласи да премахне митата за 90,9 % от всички свои селскостопански тарифни линии при влизането в сила на ВИТС.

Българският износ на селскостопански продукти и храни за Канада, който ще се възползва от това, включва следните стоки:

- **Сладкарски и бисквитени продукти**

Български износ за Канада: 2,2 млн. евро (2015 г.)

Канадските мита достигат до 15 %.

- **Сирене**

Български износ за Канада: 1,2 млн. евро (2015 г.)

Износът на сирене от ЕС за Канада е ограничен от частта на ЕС от съществуваща освободена от мито квота в рамките на Световната търговска организация. Извън тази квота върху износа се налагат прекалено високи мита в размер средно на 227 %, което го прави неконкурентоспособен.

В рамките на ВИТС се предлагат две нови годишни безмитни квоти или постоянни тарифни квоти за сирене от ЕС:

- 16 800 тона висококачествено сирене (16 000 тона в рамките на ВИТС и 800 тона, които благодарение на ВИТС ще бъдат добавени към частта на ЕС от съществуващата квота в рамките на Световната търговска организация)
- 1700 тона сирене за промишлено производство

Тези количества ще се въвеждат постепенно в продължение на период от 5 години.

ЕС също така ще отвори своя пазар за канадските селскостопански продукти. Това ще **предостави по-голям избор на потребителите**.

При чувствителните продукти като **говеждо и свинско месо** във ВИТС либерализирането ще се ограничи до предоставянето на **безмитни квоти**. Над тези договорени квоти ще продължат да се прилагат високите мита на ЕС.

Във ВИТС по отношение на някои чувствителни продукти като **птиците и яйцата** не се прилагат тарифни намаления.

ЕС ще продължи да има възможност да използва традиционните си инструменти за защита на своите земеделски производители, включително системата на входни цени за плодовете и зеленчуците, което не позволява вносът в ЕС да подбива цените на сезонните продукти. Това е от

особено значение за българските производители на плодове и зеленчуци.

Целият канадски износ **ще трябва също да спазва стандартите на ЕС за безопасност на храните**, в това число:

- законодателството на ЕС относно генетично модифицираните организми
- законодателството на ЕС относно използването на хормони и антибиотици при производството на храни
- и да предоставя доказателства за такова съответствие, когато това се изисква от законодателството на ЕС.

Отваряне на пазара на услугите в Канада за българските предприятия

Български износ на услуги за Канада: 32 млн. евро (2015 г.)

За България Канада заема 11^{-то} място сред най-големите пазари за износ на услуги извън ЕС.

Основният български износ на услуги за Канада е в областта на телекомуникациите.

Български внос на услуги от Канада: 19 млн. евро (2015 г.)

ВИТС ще **подобри и подsigури** достъпа на българските дружества до канадския пазар на услугите.

Например в сектора на професионалните услуги Канада премахва редица ограничения за работа в страната на български специалисти от следните професии, свързани с условията по отношение на гражданството и пребиваването:

- адвокати
- счетоводители
- архитекти
- инженери

Във ВИТС също така се гарантира правна сигурност за износителите на услуги от ЕС. Канада е осигурила защита на настоящото си равнище на отвореност по отношение на дружествата от ЕС, например в следните области:

- финансови услуги
- телекомуникации
- пощенски и куриерски услуги

Предоставяне на възможност на българските предприятия да участват в по-голям брой процедури за възлагане на обществени поръчки в Канада

Чрез ВИТС българските дружества ще **получат достъп до големия канадски пазар на обществени поръчки.**

Българските дружества ще имат възможност да представят оферти за

доставка на стоки и услуги за поръчки на всички равнища на управление в Канада (федерално, провинциално и общинско).

Канада също така се съгласи да направи тържните процедури по-прозрачни чрез

публикуването на обявленията за обществени поръчки на федерално и провинциално равнище на един-единствен уебсайт.

Ангажиментите на правителството на Канада в областта на обществените поръчки в рамките на ВИТС са **най-амбициозните, които Канада някога е поемала.**

Защита на българската научноизследователска дейност и творчество

В рамките на СЕТА на българските иновации, авторски права и търговски марки се предоставя **сходно равнище на защита** в Канада, като това, което те имат в Европа.

По-специално Канада ще **приведе законодателството си в областта на защитата на авторските права в съответствие с международните стандарти.**

Това е от значение, тъй като ще се осигури защита на интелектуалната собственост на творческата индустрия на ЕС (произведения на изкуството, публикации, музика и софтуер), включително нейното разпространение чрез канали за разпространение онлайн.

Във ВИТС също така са обхванати **правата върху интелектуалната собственост в областта на фармацевтичните продукти.** В споразумението е включено следното:

- възможността за **осигуряване на допълнителна патентна защита до две години за компенсиране на необосновано забавяне** при предоставяне на разрешение за търговия, което намалява полезния живот на патента
- ангажимент за гарантиране, че всички страни по спор ще имат **ефективно право на обжалване** съгласно режима на патентно обвързване на Канада (връзката между разрешението за търговия с генеричен лекарствен продукт и патентния статут на оригиналния лекарствен продукт)
- ангажимент за запазване на настоящата канадска практика за предлагане на срок от осем години за защита на данните.

По-лесно започване на работа в Канада за българските специалисти

Във ВИТС са включени разпоредби, с които се цели по-лесното започване на работа в Канада на български специалисти (и обратното) и признаване на техните квалификации. Това е голямо предимство за дружествата, които:

- предоставят услуги, като например следпродажбено обслужване във връзка с изнасяни машини или софтуер в областта на информационните и комуникационните технологии
- произвеждат комплексни продукти, изискващи следпродажбено обслужване, като например монтаж или поддръжка на машини

Това може да бъде от особена полза за малките и средните предприятия, тъй като те може да не са в състояние да осигурят постоянен персонал на място с цел пряко предлагане на съответната услуга.

С ВИТС се установява правна сигурност и значително се подобрява **мобилността на доставчиците на услуги**, тъй като:

- за тях става по-лесно да прехвърлят ключов персонал през Атлантическия океан
- на дружествата се дава възможност да изпращат служители за извършване на следпродажбено обслужване на машини, софтуер и оборудване
- създава се рамка за признаване на професионалните квалификации в областта на регулираните сектори, например на архитекти и счетоводители

Насърчаване на инвестициите между България и Канада

Канадски преки чуждестранни инвестиции в България: **25 млн. евро** (2015 г.)

Български преки чуждестранни инвестиции в Канада: **5 млн. евро** (2015 г.)

България не е подписала двустранно инвестиционно споразумение с Канада.

Това прави разпоредбите относно защитата на инвестициите и уреждането

на спорове в рамките на ВИТС още по-важни за българските инвеститори в Канада и за канадските инвеститори в България.

След окончателното влизане в сила на ВИТС тези разпоредби **ще осигурят на българските и канадските инвеститори по-голяма предвидимост, прозрачност и защита** на инвестициите им съответно в Канада и в България.

Подпомагане на българските малки предприятия да увеличат износа си за Канада

Малките предприятия в България са със силна експортна ориентация и представляват 86 % от общия брой на българските износители.

Те ще могат да се възползват в пълна степен от ВИТС.

Намаляването на пречките пред търговията, премахването на митата, опростените митнически процедури и съвместимите в по-голяма степен технически изисквания правят износа по-лесен и по-евтин. Това дава възможност на малките предприятия:

- да се конкурират по-лесно с големите дружества

- да продават един и същ продукт (или с по-малко изменения) и на двата пазара
- да вземат по-голямо участие във веригите за доставки и електронната търговия

Някои специфични разпоредби във ВИТС увеличават ползите за малките предприятия, например:

- вземат се предвид техните нужди в областта на електронната търговия
- подобрява се достъпът до информация за търгове за обществени поръчки

- използва се съдебната система в областта на инвестициите

Разпоредбите във ВИС относно съдебната система в областта на инвестициите дават възможност за по-бързи производства и по-ниски разходи за по-малките предприятия, които завеждат дело.